

Oplegnotitie

Vergadering Algemeen Bestuur 9 juli 2026

Agendapunt 5.1.b Verslag rekeningcommissie en reactie ODH

Na vaststelling van de Ontwerp Jaarstukken 2025 heeft het Dagelijks Bestuur de stukken ter toetsing voorgelegd aan de rekeningcommissie.

Conform de Verordening Rekeningcommissie ODH dient de rekeningcommissie haar verslag tijdig naar het Algemeen Bestuur te verzenden, zodat aan de wettelijke datum voor vaststelling van de jaarrekening kan worden voldaan. Op 18 mei heeft de rekeningcommissie een aantal technische vragen gesteld die op 27 mei zijn beantwoord. De rekeningcommissie heeft tevens verzocht het accountantsverslag 2025 ter beschikking te stellen. Het verslag is op 24 juni naar de rekeningcommissie gezonden.

Op 24 juni 2026 heeft de rekeningcommissie ODH haar verslag gedaan van het jaarrekeningonderzoek.

Advies van de commissie aan het Algemeen Bestuur

De commissie adviseert het Algemeen Bestuur conform artikel 1 van de Verordening Rekeningcommissie Omgevingsdienst Haaglanden de jaarrekening 2025 vast te stellen met inachtneming van de aanbevelingen voor zover deze de jaarrekening betreffen. Daarnaast adviseert de commissie bij het opstellen van de begroting met alle benoemde aanbevelingen rekening te houden.

Reactie op advies rekeningcommissie

Het Algemeen Bestuur bedankt de Rekeningcommissie (RC) voor de door hun uitgevoerde werkzaamheden en constructieve reactie. Onze reactie op de door de RC gedane adviezen en aanbevelingen hebben wij hieronder nader toegelicht.

1. Resultaat

De commissie beoordeelt de jaarstukken als helder en overzichtelijk. De technische toelichtingen aan het begin van elke pagina zijn prettig en verhelderend. Het geheel laat zien dat er hard is gewerkt. De commissie spreekt hiervoor haar waardering uit en complimenteert ODH met het behaalde resultaat.

Reactie: wij danken de RC voor haar positieve reactie en constateren dat de Commissie instemt met het resultaat over 2025.

2. Europese subsidies

ODH maakt geen gebruik van Europese subsidies. De commissie begrijpt het antwoord van ODH "dat dit komt omdat ODH geen eigenstandige projecten in de gemeenten of de provincie heeft zonder betrokkenheid van de opdrachtgevers. Dat maakt het dus ook niet altijd logisch om zelf subsidie aan te vragen. De LIFE subsidie heeft een minimum van 1 miljoen euro per programma waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Het is niet realistisch om zo'n programma op te zetten naast de P*Q financiering die de ODH kent als zelfstandige taak". De commissie adviseert om alle opties en mogelijkheden voor subsidiëring te benutten.

Reactie: ODH blijft opties en mogelijkheden voor subsidiëring in de gaten houden en deelnemers hierover informeren.

3. Begroting en incidentele gelden

De inleiding stelt dat de realisatie zoals vrijwel ieder jaar sterk afwijkt van de primitieve begroting. Dit is met name te zien in het programma Toetsing en Vergunningverlening, dat fors is gestegen via aanvullende opdrachten. ODH geeft aan “dat dit met name gold voor de opdrachten van de Provincie Zuid-Holland, namelijk uit de werkvelden Natura 2000, Flora en Fauna (vergunningen en faunabeheer) en ZHOV, vooral grondwaterbescherming en gebruik. In de ramingen wordt rekening gehouden met de financiering zoals benoemd in de opdrachtbrief van de provincie. Die middelen zijn in de afgelopen jaren steeds incidenteel aangevuld. Daarom ligt het aantal uren in de raming lager dan de uitgevoerde uren. Dit beeld is consistent over meerdere jaren. Daarnaast is er sprake van een jaarlijkse stijging van het aantal aanvragen voor Flora en Fauna vergunningen. Inmiddels waren er forse achterstanden. In 2025 zijn deze weggewerkt, wat een productiestijging van 50% van uitgeleverde vergunningen tot gevolg had.

Hierover zijn gesprekken gaande met de provincie Zuid-Holland, als grootste opdrachtgever. Er wordt momenteel forse vooruitgang geboekt in het structureel maken van voorheen incidentele gelden”.

De commissie moedigt ODH aan de gesprekken met de deelnemers voort te zetten, zodat een groter deel van de begroting structureel wordt en de begroting realistischer wordt.

Reactie: wij onderschrijven het advies van de RC en blijven continu in gesprek met de deelnemers voor een realistische begroting. Met onze grootste opdrachtgever zijn concrete stappen gezet waardoor een groter deel van de begroting in de komende jaren structureel wordt ingevuld.

4. Rechtmatigheid inkoopcontracten

Uit de crediteurenanalyse zijn over de periode 2022–2025 vier onrechtmatige inkoopcontracten naar voren gekomen, waar geen Europese aanbesteding is uitgevoerd. Op de vraag van de commissie hoe ODH dit in de toekomst gaat voorkomen antwoordt ODH: “In 2025 is de spendanalyse opgesteld en geanalyseerd; aan de hand hiervan is de aanbestedingskalender 2026 t/m 2028 verrijkt. In 2026 wordt het huidige Inkoopbeleid geactualiseerd en geprofessionaliseerd. Op deze manier werken we toe naar een sterke inkoopfunctie inclusief de ontwikkeling van de businesspartnerrol op inkoop- en contractmanagement”.

Over de vraag naar het voorkomen van overschrijdingen op nieuwe contracten antwoordt ODH het volgende: “De betreffende contracten zijn het afgelopen jaar opnieuw aanbesteed tegen actuele volumes en waarden. Het uitvoeren en begeleiden van inkoop- en aanbestedingstrajecten verloopt aan de hand van de actuele aanbestedingskalender. In navolging van de actualisatie van de inkoopfunctie, wordt het actualiseren van de spendanalyse een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inkoop en de VIC-functie”.

De commissie adviseert ODH hierop scherp te blijven toezien.

Reactie: wij onderschrijven het advies van de RC en blijven ons inzetten voor rechtmatige aanbestedingen en inkopen.

5. Weerstandscapaciteit

De algemene reserve vangt dit jaar het eenmalige negatieve resultaat op. Volgens de door het AB vastgestelde nota weerstandsvermogen stuurt ODH op een weerstandsratio tussen 1,0 en 1,4 welke wordt beoordeeld als ‘voldoende’. 2025 laat eenmalig een negatief resultaat zien, echter de weerstandsratio bevindt zich nog steeds binnen de gewenste marge. ODH geeft aan dat mocht daartoe aanleiding zijn, toekomstige jaarresultaten aangewend zullen worden om de weerstandscapaciteit en daarmee de weerstandsratio op de door de VNG geadviseerde bandbreedte niveau te houden (tussen 1,0 en 1,4). Dit lijkt de commissie een verstandig beleid.

De huidige weerstandscapaciteit wordt door ODH als voldoende gezien, ook ingeval van een hack van de basis IT. De commissie adviseert om voorbereid te zijn op een hack met een forse claim, zoals helaas om ons heen gebeurt.

Reactie: wij danken de RC voor haar reactie en blijven continu onze weerstandscapaciteit evalueren en waar nodig actualiseren.

6. Externe inhuur en broker

De commissie signaleert een hoog percentage inhuur. ODH geeft aan “dat dit niet per se gewenst is, maar wel noodzakelijk. De hogere inzet van inhuur hangt samen met de aard van onze financiering. Vanuit het BBV geldt dat structurele lasten – zoals vaste formatie – gedekt moeten worden door structurele middelen. Een belangrijk deel van onze middelen is echter incidenteel, waardoor het niet verantwoord is om hiervoor structureel personeel in dienst te nemen. Voor de uitvoering van onze werkzaamheden zijn we dus genoodzaakt extra externe capaciteit in te zetten”.

Op de vraag van de commissie waarom de oorspronkelijke raming van de broker zijn overschreden antwoordt ODH: “Voor de duidelijkheid: er zijn i.c. geen budgetten overschreden. Bij de aanbesteding van de brokerfunctie is een inschatting gemaakt van het volume aan externe inhuur. Dat bedrag is in dit geval overschreden, wat maakte dat we eerder opnieuw hadden moeten aanbesteden. Dat is niet gebeurd, waardoor een onrechtmatigheid is ontstaan. In de afgelopen jaren is er sprake van een enorme toename aan werkzaamheden die bij de ODH belegd zijn. Veel meer dan we ten tijde van het opstellen van de vorige raamovereenkomst konden voorzien. Deze werkzaamheden zijn incidenteel gefinancierd, waardoor wij genoodzaakt zijn deze met incidentele capaciteit in te vullen.

Met ingang van 2026 werken we met een nieuwe broker, waar op basis van een meer realistische inschatting een overeenkomst is gesloten”.

De commissie begrijpt dat er valide redenen zijn om niet alle capaciteit in de eigen organisatie op te lossen. Voor ODH zijn deze redenen het gebrek aan structurele financiering, zodat vaste medewerkers uit structurele middelen kunnen worden bekostigd. Daarnaast is externe inhuur flexibeler en vaak productiever, omdat kosten voor vakantie, ziekteverzuim en andere improductieve uren niet worden doorberekend. Een broker kost geld per uur, maar koppelt de vraag naar externe inhuur sneller en beter aan de markt en helpt risico's uit de Wet DBA te beperken.

De commissie heeft hier begrip voor, en raadt opnieuw aan een gezonde balans te houden tussen externe inhuur en vaste krachten. Om financiële redenen, namelijk om de kosten van externe inhuur niet verder te laten stijgen. En ook omdat het voor de continuïteit in de organisatie belangrijk is om vaste mensen aan te nemen en te behouden.

Reactie: wij danken de RC voor haar begrip. Doordat met ingang van 2026 een groter deel van onze financiering structureel wordt gemaakt is het mogelijk een gezondere balans tussen externe inhuur en vaste krachten te realiseren.

7. Transparantie

De accountant heeft aanbevelingen gedaan die de transparantie en vergelijkbaarheid van de financiële verantwoording richting het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en de accountant vergroten, zoals de verwerking van de nacalculatie. ODH geeft aan alle tot nu bekende aanbevelingen van de accountant met betrekking tot het versterken van de transparantie overgenomen en in de jaarstukken te hebben verwerkt. De commissie onderschrijft deze inzet.

Reactie: wij danken de RC voor haar reactie en onderschrijven deze..

8. Begrotingsrechtmatigheid

Om toekomstige onrechtmatigheden te voorkomen zullen in 2026 kredietvoorstellen opgesteld worden. ODH geeft aan dat “In 2026 via het project van de Integrale management Rapportage wordt gewerkt aan het realtime ontsluiten van stuur- en verantwoordingsinformatie. Daarnaast stellen we het Control Framework voor interne beheersing op. Met deze acties verbeteren we grip en sturing van de organisatie”.

Op de vraag welke maatregelen in gang zijn gezet om de overschrijding van ruim 8,6 miljoen van onrechtmatige mutaties te voorkomen antwoordt ODH: “Met ingang van 2026 is de broker-functie opnieuw aanbesteed tegen een reële marktwaarde”.

De commissie onderschrijft het belang van een begrotingsrechtmatigheid, en ziet grote meerwaarde in het project van de Integrale management Rapportage waarmee realtime stuur- en verantwoordingsinformatie wordt ontsloten.

Reactie: wij danken de RC voor haar reactie en zien hierin een aanmoediging om op de ingeslagen weg voort te gaan..

9. Accountantsverslag

De Rekeningcommissie heeft op 24 juni jl. het verslag van de accountant ontvangen. De Rekeningcommissie onderschrijft de conclusies, aandachtspunten en opmerkingen van de accountant en adviseert de ODH om er spoedig gevolg aan te geven.

Reactie: wij danken de RC voor het advies en nemen de conclusies, aandachtspunten en opmerkingen van de onafhankelijk accountant over.

Bijlagen

Verslag en advies rekeningcommissie jaarrekening 2025

Voorstel

Voorgesteld wordt kennis te nemen van het verslag van de rekeningcommissie en in te stemmen met de reactie op het verslag.